

VSL'ere i kamp mod partikelforurening

VSL er med i et tværfagligt samarbejde sammen med 3F og Dansk Metal, som skal sikre medarbejderne i Københavns Lufthavn mod følgerne af partikelforurening. Kampagnen skal dels skabe bedre forhold på arbejdspladsen – dels engagere politikerne herhjemme og i EU for at skabe varige forbedrede forhold

De har blot en diameter på under 0,00001 cm. Hvis 1000 ultrafine partikler lå ved siden af hinanden, ville de have samme tykkelse som et hår. Men på grund af deres størrelse kan man ikke se dem.

Deres lidenhed til trods er de dødsensfarlige. De kan forårsage kræft, hjertekarsygdomme, blodpropper, bronkitis og astma. Ligeledes er der mistanke om, at ultrafine partikler kan optages gennem næseslimhinden og vandre direkte ind i hjernen. De er generelt med til at skabe et større sygefravær.

Derfor skal partiklerne selvfølgelig bekæmpes, og derfor har Københavns Lufthavn indgået et tværfagligt samarbejde med bl.a. Vagt- og Sikkerhedsfunktionærernes Landssammenslutning, VSL, 3F Kastrup og Dansk Metal, der skal nedbringe partikelforureningen i Københavns Lufthavn i Kastrup.

For VSL-medlemmernes vedkommende er partikelproblemerne væsentligst for de security-medarbejdere, der kontrollerer alle ind- og udgående køretøjer til lufthavnsområdet. Målinger har vist, at antallet af ultrafine partikler ved to målestationer er 4,4 gange højere end målt ved målestationen på den stærkt tra-

fikbelastede H.C. Andersens Boulevard i Københavns city. Påvirkningen, viser data fra Kræftens Bekæmpelse, svarer til den påvirkning, man får ved at opholde sig i et aflukket lokale, hvor der er røget tre almindelige cigaretter. Kræftens Bekæmpelses undersøgelser viser, at netop kombinationen af påvirkning fra tobaksrygning og på virkning af ultrafine partikler øger risikoen for sygdomsudvikling meget markant.

Kampagnedeltagerne har allerede i samarbejde med lufthavnen og de selskaber, der flyver fra Kastrup, foretaget en række initiativer, der skal være med til at nedbringe partikelforureningen. Det drejer sig bl.a. om en sluk motoren-kampagne, en grøn grej-kampagne, en formindskelse af brugen af flyets hjælpemotor, APU, og samtidig er der iværksat målinger, der skal fastslå omfanget af partikelforureningen i lufthavnen.

-Overalt i lufthavnen har vi fokus på partikelproblemerne, siger arbejdsmiljøchef i Københavns Lufthavn, Conny Ransborg.

-Lufthavnen er initiativtager til det omfattende arbejde med at kortlægge omfanget af påvirkningen fra de ultrafine partikler, og Conny Ransborg understreger nødvendigheden af tværfaglige adfærdskampagner, og fremhæver bl.a., at indsatsen nytter, men vedholdenhed er vigtigt.

Daniel Jensen tjekker bilerne, inden de kører ind på lufthavnsområdet. Det er i denne situation, påvirkningen af de ultrafine partikler er størst.

VSL-arbejdsmiljørepræsentant Hans Peter Søfort:
-Vi skal arbejde sammen, hvis vi vil opnå resultater.

-Udviklingen på området går stærkt. For to år siden iværksatte vi en sluk-motor kampagne, der involverede taxachaufførerne, som holder ved lufthavnen og venter på kunder. Effekten var høj et par måneder efter kampagnens afslutning. Siden er langt de fleste taxaer udskiftet med mere miljøvenlige motorer, og der er i dag ikke væsentligt partikel-udslip fra taxaerne, så det nytter at gøre en indsats på mange fronter, siger Conny Ransborg.

Ikke nyt i lufthavnen

En indsats mod partikelforurening er ikke ny i Københavns Lufthavn, men det er nyt, at man sætter så mange ressourcer ind på at bekæmpe den. Hverken nationalt eller på EU-plan er der

Arbejdsmiljøchef Conny Ransborg og arbejdsmiljørepræsentant Hans Peter Søfort har et godt samarbejde omkring partikel-problemerne.

fastsat grænseværdier, så det er i høj grad op til den enkelte sikkerhedsorganisation i samarbejde med Arbejdstilsynet at fast-

lægge rammer for partikeludslip.

-Hvis vi ikke arbejder sammen, opnår vi ikke resultater, er VSL's

arbejdsmiljørepræsentant Hans Peter Søfort og arbejdsmiljøchef Conny Ransborg enige om.

-Der blev derfor nedsat ar-

>

VSL'ere i kamp mod partikelforurening

bejds- og styringsgrupper, der skulle arbejde både med adfærd og tekniske problemer. Vi afviklede kampagner, men vi ved også, at man kan afvikle en kampagne med succes én gang, mens det næste forsøg kan være mindre heldigt. Det er nødvendigt at finde nye indgangsvinkler, så der kan komme fornyet kraft til.

Hele lufthavnen er omfattet af arbejdsmiljø-opmærksomheden, og senest er et projekt sat i gang, der skal måle partikel-påvirkningen hos en række medarbejdere fordelt på hele lufthavnsområdet. De enkelte medarbejdere følges en hel dag, og man får klarlagt, hvor mange partikler hver enkelt medarbejder er udsat for i løbet af en arbejdsdag.

Arbejdsmiljøchef Conny Ransborg fastslår, at det er vigtigt med fagforeningernes interesse i projektet.

-Der skal mange adfærdsændringer til, hvis vi skal få de optimale resultater i hus. Derfor er det vigtigt, at fagforeningerne via TR'er og arbejdsmiljørepræsentanterne kan påvirke medlemmerne til at gøre en forskel selv. Der skal tænkes logisk, og den sunde fornuft skal have fortrinnet. Arbejder man lige i slipvinden fra et fly eller udstødningen fra et køretøj, så er forureningen høj. Nogle ting skal gøres anderledes, hvis vi vil undgå partikelforureningen. Det drejer sig om ændret arbejdstilrettelæggelse, men alternativt kan det arbejdsgangen også planlægges, så medarbejderne sjældent kommer til at opholde sig tæt på forureningskilderne, siger Conny Ransborg.

Utrygge medarbejdere

Arbejdsmiljørepræsentant Hans Peter Søfort erkender, at medarbejderne er utrygge ved partikelforureningen.

-Hvis man ser de mængder af fossile brændstoffer, der bliver uledt på lufthavnsområdet. Der

er tale om mange millioner kilo om året. Resterne fra brændstofferne er de ultrafine partikler skaber usikkerheden. Men verden er fyldt med lufthavne, og problemet er det samme overalt. Derfor er det vigtigt, at denne problematik ses i et globalt perspektiv. Det er naturligt for os at starte med EU, og her forsøger vi

Skiltet i bilens forrude taler sit tydelige sprog.

EU-kommissionen skal presses yderligere

EU-kommissionen skal presses yderligere for at få vedtaget EU-lovgivning, så partikelforureningen kan nedbringes i samtlige lufthavne i EU. Og VSL vil få hjælp fra UNI-Europa i disse bestræbelser. Det har den europæiske organisation lovet VSL-formand John Dybart. VSL-formanden glæder sig over samarbejdet mellem de tre fagforeninger, VSL, 3F og Dansk Metal i partikel-sagen.

-Det viser, at selv om vi i dagligdagen arbejder med hver sin faggruppe, så finder vi sammen i et vigtigt arbejde i et forbilledligt samarbejde, siger Dybart.

De tre fagforeninger har netop haft møde i EU-parlamentet i Bruxelles, hvor repræsentanterne blev modtaget af EU-parlamentarikerne Søren Søndergaard og Ole Christensen. I mødet deltog desuden en snes EU-kommissionsrepræsentanter og interesserede.

-Underligt nok anerkendte EU-kommissionen dagen før mødet, at der er et problem, men kommissionen ulejlig sig ikke med at fortælle, hvad man agter at gøre ved problemet, siger John Dybart. Ifølge VSL's foreløbige beregninger er der ca. en million mennesker i Europa, der kan være ramt af partikelproblemer.

-Den væsentligste årsag til, at der først nu er kommet fokus på denne form for forurening er, at disse meget små nano-partikler ikke før har kunnet måles, siger Dybart.

-Vi ved, der er folk, der er blevet kræftsyge i Københavns Lufthavn. En enkelt har fået anerkendt sygdommen som en arbejdsskade. Derfor har vi i VSL i bestræbelserne på at få overblik over omfanget netop sat en undersøgelse i gang, der skal klarlægge hvor mange der har fået udbetalt kritisk sygdomssum fra PensionDanmark siden ordningens start. Når vi har modtaget undersøgelsen, vil vi kontakte disse personer, hvad enten de stadig er medlem i VSL eller ej, siger John Dybart.

nu at gøre vores indflydelse gældende, bl.a. gennem vores fagforening, siger Hans Peter Søfort:

-Vi ved desværre ikke endnu, hvor farligt partikelforureningen er, men vi bruger en stor del af tiden til arbejdsmiljøarbejdet på at skaffe datagrundlag for vores krav om bl.a. indførelse af partikelfiltre på de køretøjer, der fær-

des på lufthavnens område., Partikelfiltrene fjerner over 95 pct, af de ultrafine partikler, men det er sjældent ejeren af dieseldrøjtøjet eller arbejdsmaskinen, der udsættes for forureningen. Det er medarbejderen, siger Søfort.

Arbejdsmiljørepræsentanten viser SERVICE et af de mange checkpoints i lufthavnen, hvor VSL'ere lukker køretøjer ind og ud på området. VSL'erne gennemser bilerne, inden de får lov at køre ind på området, og arbejdet udføres, mens motoren er slukket.

-Det er interessant for os og det videre arbejde omkring bekæmpelsen af de ultrafine partikler at vide en række ting: Hvor tæt er man på de forurenende køretøjer, og hvad betyder det for vores sundhed?

Hans Peter Søfort har i adskillige år været tillidsvalgt i lufthavnen og har hørt kolleger tale om de risici, der er forbundet med luftforurening i lufthavnen.

-Conny Ransborg skal have ros for, at hun som arbejdsmiljøchef har taget fat om problemerne og vil have klarlagt sagen til bunds. Og for alle kollegerne er det et alvorligt og stort problem. De gamle kolleger sagde ofte "Der er sgu nok noget i luften herude", og med de ord mente de en form for luftforurening, som var helbreds-skadelig, siger Hans Peter Søfort.

Han erkender, at alle har vidst, at lufthavnen er i luftforureningens risikogruppe, men alligevel er det en god arbejdsplads.

-Det er derfor, mange af os har været i så mange år, men vi må have skik på de risici, der er truede for medarbejdernes helbred. Og heldigvis er kollegerne meget engagerede, når det gælder arbejdsmiljøarbejdet. Alle er meget indstillet på at forbedre forholdene, siger både arbejdsmiljørepræsentant og arbejdsmiljøchef. •